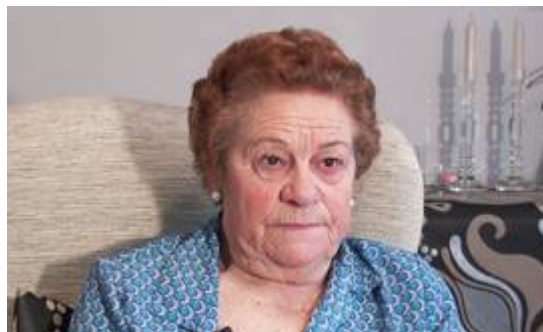

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Dolores Larrañaga Beloki

*Tolosa,
Gipuzkoa
(1923-2016)*

Aurkibidea

Biografia

Belauntzakoa zuen ama eta tolosarra aita. Gurasoak bezala, baserritarra izan da bera ere bizitza osoan zehar, San Esteban auzoko Laskurain baserrikoa hain zuzen. Familia pobreako zela dio eta gogor lan egin behar izan zuela bizimodua aurrera ateratzeko. Baserriko lanetaz gain, etxez etxe aritu izan da esnea banatzen; baita kaletarrei arropa garbiketa zerbitzua eskaintzen ere. 16 urterekin, auzoko lantegi txiki batean hasi zen lanean, bizikletentzako piezak egiten. Zahartzarora iristean bizi omen da inoiz baino hobeto.

Zintak

TOL-061

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Soroa Hernandez, Maddi
- **Data:** 2011-10-13
- **Iraupena:** 66 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Oruesagasti, Ainitze
- **Transkribatzailea(k):** Alkorta Agirrezabala, Jon

TOL-062

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Soroa Hernandez, Maddi
- **Data:** 2011-10-13
- **Iraupena:** 34 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Maizterrak

- **Erref:** TOL-061/002
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:02:03. **Bukatu:** 00:03:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

Maria Doloresen gurasoak maizterrak ziren; baserriko nagusia Plaza Zaharrean

bizi zen. Nagusiari errenta pagatu eta, urtean behin, oparia eman behar izaten zitzaion. Tratuan saltzen zutenarekin bizi ziren.

Transkripzioa

- Zure baserria nolakoa zan?
- Nere baserria zan pobria. Pobre bizitu gea, gaztetan. Eta geo eskolan hasi giñan ta eskola...
- Baserria zer zan gurasona, baten batek utzitakoa?
- Ez, ez, ez.
- Eo maizter bezela zeundeten?
- Maizterrak. Zan bere nausia Plaza Zaharren bizi zana. Ematen giñuzen ba, ematen zittuen urten behin zea erregalua bezela ematen zizien nausiei ordun. Oain ez, baiño ordun bai. Eta geo ba errenta patu eta geo tratua berdura iten zanakin bizi.
- Ta goatzen zea zenbat patzen zenuen errentagatik?
- Ez, ez. Gaiñea, ez nun jakiten zenbat patzen gendun ordun.
- Hoi aitan kontua.
- Amai bai, bai eta geo eskolako garaian etorri zan.

2. Urik ez baserrian

- **Erref:** TOL-061/003
- **Iraupena:** 0:03:18. **Hasi:** 00:03:08. **Bukatu:** 00:06:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Baserrian ez zuten urik, eta komunak gerora egin ziren. Ura auzoko erreka batetik hartzen zuten; buruan eramaten zuten baldea.

Transkripzioa

- Etxeak goatzen zea komuna zeuken, ura, kalefazioa, labeik?
- Ura, udik ez, udik ez. Komunik'e bai komona geoztik in zan, gu jaio ta gero eta urik ez. Ura ya azkena arte ez da izan.
- Ta nola lortzen zenuen?
- Nola? Ba behera jun aldapan eta arropa garbittu eta burun ura iyo gora astoakin bai ta astokian arropa uretan sartu geok eta han garbittu. Negua ta udara.
- Ze eoten zan aska?
- Ez, ez, ez. Zea bat, erreka bat bezela ta han eoten zian harrik zea itteko lixo itteko. Eta ordun dena, barrio guztia eoten zan hola eta uretan sartu handik pasatzen zianak harrituta gelditzen zian ude nola danak eoten giñan. Negun.
- Kaleko jendea izango zan?
- Bai. Eta guk ukitzen giñuzen zea batzuk osea plastiko gauza batzuk eta haik etxea juteako gor-gor inda gelditzen zien hotzakin. Ez harrittu geo reumak eta gauzak izatia ezta? Eta.
- Eta etxea jundakon nola berotzen ziñaten han pasatako hotza?
- Hotza ba kanbiatu eta zeeze berua hartu eta ordun normala zan hoi.
- Ekonomikakin.
- Ekonomika? Bai, suba bajuba. Suba bajuba ta han eoten giñan zeeze berua hartzen gendun ta hortan. Ta hiru ume-eo bazian'e behera jun ta

amak garbittu arropa. Eta ura'de bakizu zenbat behar dan etxen ta burun eman baldeka uda behetik gora.

- Plastikozko baldek?
- Ez. Beste balde marroneiak-eta nola izaten dia?
- Nolakok?
- Marroneiak-eta.
- Burnikok.
- Burniya bezela. Bai, haitakua.
- Esnea biltzeko erabilitakoa?
- Bai, bai, bai; hoitakua.
- Ta jartzen zenuen marroia hoi ta burun arten zeoze?
- Bai, haren azpin. Eta buruba ta hua buruban jarri zea, ba trapu bat hola bilduta, eta geo hua gaiñen. Eta aldapa bastante haundiya gaiñea! Eta eamaten gendun. Oain haiña ura ez zan gastatzen ordun, ez zeon-ta. Eta geo uda jarri zuenen, bueno ez gendun... Ni handik alde in ta geo jarri zuen. Bueno ez gendun sinexten. Nere ahizpak sinixtu're ez zun iten. Hamar ume zittun eta hain arropa dana garbittu eta uda astoakin beti lau marmita eta mixeriya. Basarrin, mixeriya.

3. Norberaren garbitasuna

- **Erref:** TOL-061/004
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:06:26. **Bukatu:** 00:07:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:

Garbitasun pertsonalari buruz hitz egiten du. Aldian behin, balde batekin garbitzen ziren.

Transkripzioa

- Ta geon iten gendun ba berdura asko.
- Ta baiñatzeko ta?
- Baiñatu? Ez giñan baiñatzen. Bueno, "este" garbitu dena balde baten-eo hola bai baiño dutxatu ezta pentsatu're. Zer zanik'e ordun, oain dala laurogeita zazpi urte? Bueno, ez zan gaiñea basarrin dutxik, ezer ez zan eta geo ba.
- Tarten behin hola garbitzen ziñaten ahal zanen?
- Bai, bai ta "yasta, yasta".
- Ta hor esan dezu han arropa garbitzen zenuenen busti iten ziñatela ta etxeako arropa kanbiatu.
- Etxea jun ta geo kanbiatu.
- Eta guk oain eukitzen deu armarioan kriston arropa pillakin ta eunero bi ta hiru aldiz ta zuen garaien hola izaten zan'e bai, arropa kanbiatzeko?
- Ez, ez. Bueno ezta pentsatu'de, ezta pentsatu'de. Arropa bat "quita y pon y vale". Oain bezela behin jantzi ta lavadora-eta ezta pentsatu'de. Ibiltzen giñan mixerable bezela hortan basarritarra.

4. Berdurak saltzera

- **Erref:** TOL-061/005
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:07:35. **Bukatu:** 00:08:48

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Plazan berdura saltzen zuten gurasoek. Ateratzen zuten diruarekin enkarguak egiten zituzten. Astoarekin edota gurdia behiei lotuta erabiltzen zuten kalera jaisteko.

Transkripzioa

- Ta geo diruba irabazten zuen berdurakin, berdura plaza eaman eta harekin ateatzen zuenakin enkarguk in ahal zianak eta hola pasatzen giñan.
 - Ze eukitzen zenuen etxen, ze berdura klase?
 - Denetatik: aza, koliflorra eta letxuk eta hoitatikan asko, asko ematen gendun.
 - Aberek'e bai?
 - Aberek ez, astua.
 - Karga ekartzeko.
 - Bai, bai. Ta gurdin'e bai ematen gendun, bai.
 - Bi astokin?
 - Ez, gurdiya behiakin, behiakin ematen gendun eta lanbatetan hoi e!
 Berdura gehixo ematen zan lanbatetan eta ematen gendun ba behiakin.
 Aittak ematen zun eta han uzten zun ama berdurakin ta geo harek itten zittun enkarguk beak burun holako sexto redondo eta harekin enkarguk in ta etxea.

5. Larunbateko azoka, hobia

- **Erref:** TOL-061/006
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:08:48. **Bukatu:** 00:10:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Berdura plazara joaten ziren tratua egitera. Giro ona egoten zen, eta salmenta ona izaten zen. Larunbatetan gehiago saltzen zen. Esnea ere saltzen zuten.</p>

Transkripzioa

- Ta noa joaten ziñaten saltzea, tratua itea?
 - Zeara, plaza.
 - Ze plazata?
 - Plaza Berdura.
 - Berdura plaza?
 - Bai.
 - Ta nola izaten zan hango ambientea-o?
 - Ona, ona. Asko saltzen zan.
 - Eguneroko kontua izaten zan eo oain bezela larunbatetan?
 - Larunbatetan gehio, oain bezela ez e, baiño lanbatetan izaten zan berdura gehio ta jendia'de bai gehiogo. Ta esnia eunero ematen zan.

- Gurdiai tiratzeko behi hari esnea ateatzzen zenien?
- Bai. Behiak jetzi ta esnia hua saltzea.
- Ta zenbat postu eoten zien Berdura Plazan?
- Plazan?
- Zuetaz aparte jende gehio eoten zan saltzen?
- Bai, bai, bai. Basarritar guztik, denak.
- Zenbat gutxi gorabehera?
- Bueno hor barriyon zenbat zian Gorri, Izar, bi [...] hiru [...] lau, bost o sei.
- Ta geo Monteskutik eta izaten zian?
- Bai, Monteskutik bai, bai.
- Ba denera mordoxka bat.
- Bai, bai, bai. Ordun esnia asko saltzen zan, esne naturala eta asko saltzen zan.

6. Esne-bezeroak

- **Erref:** TOL-061/007
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:10:12. **Bukatu:** 00:12:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Esnea etxez etxe partitzen dute. Bezeroak nola lortzen ziren kontatzen du. Esnea marmitatan eramaten zen, eta txantxila erabiltzen zen esnea neurtzeko; litrokoa edota litro erdikoa izaten zen. Esne-bezeroek esnea egosi egin behar izaten zuen. Egunean eguneko esnea izaten zen.

Transkripzioa

- Nola iten zenuen zuengana erakartzeko jendea? Ze klaro hainbeste baserritarakin zuek nahiko zenuen zuengana etortzea, esne eostea.
- Bueno, parrokiak'e bai. Ta etxeta'de bai, etxeta'de asko ematen zan lehen. Zea, esnia, guk gehiena etxetan ematen giñuzen.
- Ta nola iten zan tratua? Ze etxeta jun eta...
- "Este" hartu eta plazan nonbaite hartu ta "este": "Holako tokitan bizi naiz ta eamango nazu etxea?" ta hola. Ba oain gutxi zeatu da hoi e, itxi hoi, lehen dena eamaten zan etxeta.
- Ta tratua iten zenun euneroako?
- Bai.
- "Etorri zaite honea [...]"
- Bai, bai, bai, bai, bai, bai, bai; eunero eoten zan etxeta esnia ta konfidantza haundin. Zeatikan esne ona ba beti saltzen zan ondo. Ta ordun izaten zan esne ona.
- Sukaldeaiño pasa ta.
- Bai, bai, bai, bai. Gu, Jesus! konfidantza haundiya izaten gendun esnezalekin.
- Ze eamaten zenuen marmitatan?
- Bai, marmitatan. Marmitatan eaman ta bueno horrek hainbeste litro behar dittu bi, hiru, bat t'erdi ta neurtu eta eskailleretan behetik gora iyo.
- Ta nola neurtzen zenuen?
- Zea bat.
- Kazoakin.
- Ez, harek izena zun txantxilla eo ez dakit ze izena zun. Hola, neurriya zan. Bat litrokoa ta bestia litro erdikoa izaten zan.

- Zer da ontzi bat txantxilla?
- Bai, bai.
- Burdiñezkoa-edo?
- Bai. Eta harekin neurtu eta igual marmitan erdiya arte [...] gora ta hari eman litroa eo bi behar zittuna o litro erdiya o behar zuna eman ta [...] behera ta geo beste batena. Hola, bagenduzkan.
- Ta jendek etxen nola gordetzen zun jasotako esne hoi?
- Egosi egosi itten zun han bertan ta eun guztiko esnia hurrungo eguna arte, Hurrungo egunen gosaltzeako bukatzen zuen.
- Ta frigorifikoik-ta?
- A ez, ez det uste.
- Egunen egunekoa?
- Bai, bai; egunen egunekoa, dena.

7. Arropa garbitzen, diru truke

- **Erref:** TOL-061/010
- **Iraupena:** 0:01:54. **Hasi:** 00:13:49. **Bukatu:** 00:15:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Kaleko arropa garbitzen zuen, diru truke. Etxez etxe arropa bildu eta "labaderoan" busti ondoren, gurdian etxera eramaten zituen. Behin baserrian, arropa barrika batzuetan egosi ondoren, garbitu egiten zen. Auzoko errekan astindu eta urberrituta, lehortzen jartzen ziren. Ostegunetan entregatzen zuten arropa fardeletan bilduta.

Transkripzioa

- Arropa kanpoko garbitzen gendun guk. Bai. Gurdi, gu eta zan basarriya bi bizitzekua eta biyok arropa kaleko arropa garbitzen gendun, etxez etxe arropa biltzen eta han, zean labadoren labadora eo badao hor?
- Labaderoa?
- Labaderua. Hor busti ta gurdin behiakin etxea eaman. Geo egosi.
- Egosi arropa?
- Arropa barrika batzutan egosi eta geo garbittu eta esaten dizuten ur hortan erreka hortan astindu ta aklatatu ta atzea etxea eaman eta geo zabaldu. Egualdi ona zeonen zabaldu eta geo pleatu eta entreatu osteunen-eo hola.
- Ta egosi, nola egosten zenuen?
- Ba egosten gendun, zea zan "este" bidoia bezelako bat eta han subakin "este" likidua ez dakit ze botatzen zitzaion, kaustika eo zeoze botatzen zitzaion ta harekin egosten gendun barrikan, eta geo osteunetan, nere ahizpa zaharrenak ibiltzen zan, ni ez nitzan ibili behin ere. Hua ibiltzen zan ba arropa entreatzen, berriz. Garbitu ta pleatu, pardelakin eta bakoitza bere etxeta.
- Ta garbitzen ahal zan?
- Bai, bai, bai. Zuri-zuri-zuri. Bai. Ordun ez zan, ez labadoraik eta ezer ez zan ordun.

8. Arropa zabaltzeko lekua

- **Erref:** TOL-061/011
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:15:43. **Bukatu:** 00:16:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Arropa argitu ondoren, belardi handi batean esekitzen zuten arropa. Eguraldi txarra egiten zuenean, berriz, ganbaran zabaltzen zuten. Arropa lehortzen ez bazen, ostegunetan beharrean ostiraletan entregatzen zuten.

Transkripzioa

- Nun zabaltzen zenuen arropa?
- Bagendun han toki bat oso haundiya.
- Etxe barrun?
- Ez, ez, kanpon. Belaza, alanbrea batetik bestea jarri postekin eta han zabaltzen gendun dena arropa guztiya.
- Ta egualdi txarra iten zunen?
- Egualdi txarra iten zunen ba ganbaran, ganbaran zabaltzen gendun. Negua zea izaten zanen gogorra ta hola ba igual osteuna bitarte, ostiala entregatu ez zalako lehortu eo hola eta ya amakin atxalde bat eo hola [...] pleatzen, pentsa zazu ze bizimoduba zan! Eta hua haik pleatzen ta bakoitzak bere tokitan jarri ta atzea entreatu itten giñuzen.

9. Arropa garbiketa

- **Erref:** TOL-061/012
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:16:35. **Bukatu:** 00:18:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Kaleko jendearen arropa garbitzen zuten baserrian. Maindireak eta barruko arropak garbitzen zituzten. Arropak bi aldiz egosten ziren.

Transkripzioa

- Ta ze arropa klase izaten zan?
- Denetan, denetatik. Bueno maindireik ez, bai maindirek eta "interior" kamixetak-eta. Kulerok ez dakit izaten zian. Kamixeta bai, maindirek'e bai ta zeak.
- Kulerok ze izaten zien igual lotsa ematen zion jendei zuei ematea kulerok garbitzeko?
- Ez, "que va".
- Pertsonalagoa zalako?
- Ba ez, ez, ez. Kulerok garbitzen giñuzen. Denetatik, denetatik.
- Ordun, barril hoiek haundik izango zian zuk esan dezuna?
- "Hombre", hoixe, bai baiño hoi behin, bi alditan-o hola eosten zan eta geo bi, gu biyok bakarrik itten gendun barrillana hoy. Eta geo iruitzen zitzaigun

hua uzten bagendun ez giñala biziko eta seitu ta geo utzi gindun hua ta ez dakit nola arreglatzen giñan baiño behintzat aurea atea giñan.

- Ta barrioko jendek ematen zizuen arropa eo beste?

- Ez, ez, ez. Kalekok.

- Kalekok?

- Kalekok. Barriyokok ez.

- Pixkat diru gehio zeukanak?

- Ba, "hombre", beti esaten ziu: "Ba al dakik nongok dian? Arropak nola zabaltzen ditue? Hangok dituk hok" mutillak esaten ziu.

10. Plazako salmenta

- **Erref:** TOL-061/014

- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:18:58. **Bukatu:** 00:20:38

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

<p>Buruan otarra hartuta joaten zen ama plazara. Tratua nola izaten zen kontatzen du. Prezioa momentua jartzen zuten.</p>

Transkripzioa

- Hoi izaten zan ba, "por ejemplo" ni burun zeakin xestokin holako bolitak-o izaten zian eta jun ta launtzen zizuen jeixten ta etortzen zian eostaillek eta: "Hau zenbaten nahi dezu? ta hau zenbaten dao, zenbaten?" eta saltzen ziñuzen denak. "En general", denak saltzen zian ta lanbatetan tinglaun saltzen zan babarruna eta hoitakoa'de bai, dena.

- Ta prezioa momentun jartzen zenien zuek?

- Bai, momentun jartzen zan. Honbeste dittuk babarrunak ta honbeste azak ta hainbeste letxuk. Hoi korrientea zan.

- Ta aita esaten zizun ze prezio jarri?

- Ez. Amak beak. Ni ez nintzen juten, amak, ama beak jartzen zun o "venta" ona baldin bazeon galestixeo ta txarra baldin bazeon bajatu pixkat eta hola.

- Ta aldamenekoi beidatzen zitzaion "a ver" harek zenbat?

- Ez, ez dut uste, ez, ez.

- Pixkat merkexeo jarri igual?

- A bai, ni uste det baietz, baiño ez honbeste ez. Oain, bazekien zenek ematen zun berdura ona ta zenek ematen zun txarragua eta beti juten zian berdura ona ematen zuenak.

- Ta ona zenek ematen zun?

- Guk'e oso berdura ona ematen gendun, koliflorrak-eta Jesus! Zestokak! Koliflorra ta aza ta baiño buruk, holakoxe buruk. Guk beti berdura ona eman deu.

11. Lur emankorra

- **Erref:** TOL-061/015

- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:20:38. **Bukatu:** 00:21:40

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

<p>Terrenoa egutera edo ospela izateak eragina du. Gaztainak eta sagarrak eguterakoak hobea dira ospelak baino. Lurra goldatu egiten zuten.</p>

Transkripzioa

- Ta zeatik eukitzen zenuen beste tokitan baiño hobia?
- Bueno, bestek baiño hobia akaso ez zan izango baiño terrenua o egutera, ospela eo beti izango da hobia. "Por ejemplo", kastañak'e eguterakok hobek omen die ospelakok baiño ta hortan.
- Ta zuena egutera zan?
- Egutera, egutera, egutera. Sagarra'de eguterakoa hobia da askoz'e, ospelekoa baiño. Dena eguterako zea ta. Guria zan, bueno gure baserria zan egutera, egutera.
- Ta beste zeoze iten zenuen lurrak ondo emateagatik?
- Bueno behiakin, zeatzen gendun, jiratu ta goldetu eta geo harekin beste katxarro batekin zeatu baneatu lurra.
- Alperrakin?
- Bai, alperrakin'e bai ta sojorra jotzea'de bai goizeko bostetan.

12. Zokor-jotzea

- **Erref:** TOL-061/016
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:21:40. **Bukatu:** 00:22:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:

Zokor-jotzea zer den azaltzen du. Zokor zatiak, lur zati trinkoak, eskuekin hartu eta lurraren kontra botatzen zituzten txikitzeko. Goizean goiz jaikitzen ziren lan hori egiteko.

13. Mutilak eskolara, neskak etxean

- **Erref:** TOL-061/019
- **Iraupena:** 0:01:52. **Hasi:** 00:25:05. **Bukatu:** 00:26:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Itulan eta segan egiten zuen. Anaiak eskolapioetara joaten ziren eskolara, eta neskak, berriz, etxean geratu behar izaten zuten lanean.

14. Etxeko lanak

- **Erref:** TOL-061/020
- **Iraupena:** 0:00:29. **Hasi:** 00:26:57. **Bukatu:** 00:27:26

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Ama plazara joaten zen saltzera, eta Maria Dolores eta bere ahizpak etxean geratzen ziren hango lanak egiten: bazkaria, lisaketa...

15. Jateko kontuak

- **Erref:** TOL-061/027
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:34:29. **Bukatu:** 00:35:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Egunerokoan, babarruna, aza eta txerrikia izaten zen jateko. Eguberrietan, berriz, bisigua, azalorea eta turroia izaten zen jateko.

16. Ijitoak eskean

- **Erref:** TOL-061/029
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:35:26. **Bukatu:** 00:36:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana

Laburpena:

Ijitoak urtero joaten ziren baserrira eskean. Maria Doloresen amonak garbantzuk eta haragi zati bat ematen zien. Ijito asko ibiltzen zen eskean; ezagunak izaten ziren.

17. Gerrako kontuak

- **Erref:** TOL-061/031
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:44:30. **Bukatu:** 00:45:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerrako kontuak. Behin, zuhaitz baten azpian ezkutatu zen bonbak jaurtitzen ari zirelako. Alegiara joaten ziren etxerako irin bila.

18. Hegazkinak bonbak botatzen

- **Erref:** TOL-061/032
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:45:58. **Bukatu:** 00:47:58

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra denboran, ez ziren ausartzen etxetik ateratzen. Tiro hotsak, kanoikadak... entzuten zituzten. Arbia egiten ari ziren batean, bonbak botatzen zituen hegazkin bat pasa zen; korrika ihes egiten zuten babes bila. Tiroak izaten zirenean, baserriko hormen kontra jartzen ziren.

19. Igandetan, Urkizura

- **Erref:** TOL-061/034
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:49:47. **Bukatu:** 00:52:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Nobiotako kontuak kontatzen ditu. Festetan neska eta mutil denak elkarrekin ibiltzen ziren. Igandetan, Urkizura joaten ziren. Han, "A tres ovalos" jolasean ibiltzen ziren pilotarekin. Berandu hasi ziren Tolosara joaten.

20. Amasan ezkondu

- **Erref:** TOL-061/037
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:58:58. **Bukatu:** 00:59:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Maria Dolores eta ahizpa ospakizun berean ezkondu ziren. Amasan egin zuten ezkontza. Eztei-bidaian Gasteizera joan ziren bi bikoteak.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-01-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com